

Kuhinka István K. Debreczen

ajánlja pontos kiszolgáltatás és a legolcsóbb árakban elsődrendű gyártmányokból következő idénycikkeit, u. m.:

Szabadalmazott fémzárral teljesen légmentes befűző- és cukros üvegek egyedüli raktárát, melyeket jóságuk folytán a legjobban ajánlhatom; ugyancsak mindenféle fehér és zöld közönséges befűző- és ugorkás üvegeket, továbbá fagyaltkészítő gépeket, fagyalt szelenczék, hidegkávészek, hűtő dezsák, hűtő jégkészítők, legjobban bizonyult egészségügyi szódavizegeket, nonplusultra kávéfőző gépeket, kertilampák, tükrözött kertigolyók, mosdó asztalok, mosdó készletek, dínezüst: evőeszközök és dísztárgyak;

szerszámok részére legcélszerűbb gyorsítókézi és utazó-tükrök zseb-poharak.

Érdeklődések a legnagyobb ügyességmel és készséggel teljesítenek.

Poloskák, svábbogarak, csótánybogarak, molyok, hangyák, bolhák, legyek stb.-ket

szaporosan kiirta csak az én minden rovarirtó porom

Poloska-irtó porom. A legújabb, készült 55 és 50 krajvát. Azonban a legújabb, készült 55 és 50 krajvát. Azonban a legújabb, készült 55 és 50 krajvát.

patkány- és eseger-irtó-szer

REISS B. Vil. ker., Király utca 47. sz.

REISS B. Vil. ker., Király utca 47. sz.

REISS B. Vil. ker., Király utca 47. sz.

REISS B. Vil. ker., Király utca 47. sz.

REISS B. Vil. ker., Király utca 47. sz.

REISS B. Vil. ker., Király utca 47. sz.

REISS B. Vil. ker., Király utca 47. sz.

REISS B. Vil. ker., Király utca 47. sz.

REISS B. Vil. ker., Király utca 47. sz.

REISS B. Vil. ker., Király utca 47. sz.

REISS B. Vil. ker., Király utca 47. sz.

REISS B. Vil. ker., Király utca 47. sz.

REISS B. Vil. ker., Király utca 47. sz.

REISS B. Vil. ker., Király utca 47. sz.

REISS B. Vil. ker., Király utca 47. sz.

REISS B. Vil. ker., Király utca 47. sz.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Tisza Kálmán.

(r. e.) Ha a kormány megerősödött, erősödébe abban az arányban következett be, a mily arányban gyöngült a kormány feje, Tisza Kálmán. Az egészségesebbé, ifjabbá vált kormány-teszten elősködik még ez a szerencsétlen ember, mint valami veszedelmes hibircs, a mely a túrhét ki-nézésű arcot elékteleníti; mint valami görvéllyes baj, mely a vért megmételjezi, vagy mint valami elősdi rovar, a melynek kipusztítására a Zacherl-por nem elég erős órszer. Örökön akar élni, örökök akar kományozni s ha a politika jéghidege le is szedteté hatalmi helyéről, egy kis enyhe napot, valami jótékony véletlent les, hogy ő, a politikai dongó-légy, ismét szárnyra kaphasson és váljék további ter-hére örökök és ábrázatoknak.

Seumi oka, semmi czéjja többé an-nak, hogy Tisza Kálmán még mindig ural-kozzék. A megújított kabinet legalább a köz-jogi alapon álló pártok összességének rokon-szenvét bírja s a függetlenségi párt (az őt megillető fenntartásokkal) szintén örö-mest elősmeri, a mi az új kabinet pro-gramjában és munkásságában elősma-rsra méltó. Adtak is acceptálható pro-grammot, fejtettek is ki tiszteleire méltó munkásságot az új miniszterek. Szilá-gyi Dezső hangzottatta az állami közgaz-gatás eszméjét s hangsúlyozta azon garan-cziákat, a melyet irányában a municipiális autonómia kiterjesztése nyujtana s e mellett az igazságügyi téren is meg-kezdte munkáját először is a királyi tábla decentralizációjának mozgalmával. Mi — pörtünk elveinél fogva — nem vagyunk hívei az állami közgazgatás rendszerének, de el kell ösmernünk, hogy ez mégis re-form s hogy a Szilágyi Dezső álláspontja liberálisabb és aggalytalanabb annál, a mit ez irányban Tisza Kálmán és gróf Szapáry Gyula hangoztattak.

Gróf Teleki Géza, az új belügymi-niszter, jelentéktelenebb alak, de maga mellé vette Tibád Antalt államtitkar-nak, a kit munkaerőnek mondanak s szin-tén népszerű még az ellenzéki pártok sze-mében is. Vagy mit mondjunk Baross Gáborról, ki — mint ideiglenes belügy-miniszter — hatalmasan kezelte a főispán-ság Augias-istállójában a Herkules sörpé-jet s mint közlekedési miniszter, a zóna-rendszert teremtette meg honának és Euró-pának, a melylyel szemben partuunk ugyan hangoztatta a parlamentaris formaitas megszüntetését, de lényegileg az osztrákjain nagy és szép alkotása a miniszternek.

Nem éppen népszerűtlen miniszter Wakerne Sándor, Szilágyi Dezső pedig magasan felelté is all Tisza Kálmánnak meg erkölcsiség tekintetében is, mert eléggé nem becsülhető benne, hogy belépett ugyan a Tisza-fele kormányba, de elveket nem cserélt s a czéjje sarkának tisztaságára aggalytosan ügyelve, óvakodott belépni a Tisza Kálmán-fele politikai erkölcsösbe.

S mind e tetterős, többé-kevésbé népszerű miniszterek mellett, a kiket az ellenzék ha nem is követ, de nem is köve-z, a kiket elősmer tiszteséges had-viselő felnek s ha kell, támogatásával is megfiztet, ott gubbaszkodik vén kaszás-pók módjára a senki, a semmi, a néha i — Tisza Kálmán! Ott kaplód-zik a súlyosan reá nehezödő végzet ellen; ott fonja nemzete ellen a fekete-sárga hálót; látja a közfelháborodást, érzi a miatta való elkéserevést és jól tudja, hogy az ő gyűlölt személyiségének kitakaritá-lásával helyreállának az országban a be-tébe, az erkölcsök és a pozitív mun-kásság rég áhitott korszáka; tudja, hogy ő már meghalt és eltemtetett — de azért makacsul beleragadt a maga redves fejéjébe és nem akar alásülyedni politi-kájának nyirok-honába, mert élni, lenni és

uralkodni akar! A mig kabinetjének tag-jait alkotások, reformok, kedvező egyéni tulajdonságok teszik méltókká a hatalomra s erősekké a hatalomban, ő irigylti az ő szerencséjüket, ifjuságukat, érdemeiket, nép-szeretőségüket, nyilatkozataival compromi-tálja programjukat s kullansként belé-jük csimpajkordra, gátolja előrehaladásukat. Félhivatalos firkászai arra valók, hogy őt még mindig erősnek nyilvánítsák, az új minisztereket az ő kreaturáinak míg a nála erősebb miniszterek mindig valami újjal lépnek elő, ő a véletlen esé-lyeket aknázza ki, hogy még maradjon son, hogy még ne kapja meg a feje bub-jára, a mit rég kiérdemelt! A mi Szilá-gyinat a királyi tábla szétosztása, Baross-nak a zóna-tarifja, az neki egyszerű az Eötvös Károly szerencsétlen interpellációja utáni oráció a bihari vasut tárgyában, másszor az Apponyi Albert grófnak a király által való mellőztetése a delega-cionális ebéden, ugyanannak torokbaja, vagy a kis Fenyevsy Ferencz ka-czérkodása, legújabbán pedig a Kos-uthi Ferencz levele feletti — igen kurtta örvendezés, egyszerű sohasem tett, sohasem alkotás, de mindig valami tak-tikai jellegű, ostoba véletlen és ezen kívül az udvari kegy, megvásárolva minden egyes esetben a nemzet valamely általános vagy részleges elárulatlásának árán.

Küzdemi kell Tisza ellen. Vessző, korbács és kasztigáció Tiszá-nak, a mint (Krisztusi haragjában) Kos-uth, e haza Megváltója kétségben kívül mondotta. Félre a viccoms modor Giger-liknek való erényével, ha ezzel az ő erénytelenségét megsemmisíthetjük. Elő-z és gorombaság, gombosúti és dorong, parlamentári sértés és utcazi veszedelem reá, a ki törvénytelen eszközökkel jutott a hatalmi polczra s vétkes eszközökkel tartja magát a felszínen. Az árulót — kinek támasza Bécs — agyon kell bun-kózni Budapesten és ne legyen hang-ne legyen modor, a mely a nyomorult-tal szemben tulzottnak tekintémék. Szilágyi Dezsőt, Baross Gábor, Tibád Antalt és a többieket illeti meg a parla-mentáris támadtatás tisztessége, Tisza Kálmán megölte a parlamentarizmust, olje meg őt az imparlamentaris modor.

Egy francia lap, a Rochefort által szerkesztett „Intransigeant“, így aposz-trofálja a Boulanger ellen nem éppen ügyesen vadaskodó francia államügyeszt: „Efelejtet, gy a v a g a z e m b e r, hogy közel vannak a választások s hogy ne-hány hónap mulva visszatérünk Fran-cziországba s hogy ha akkor nem is nyuzuk le a börtöndet, hogy azzal egy széklet áthuzunk — mert senki sem ulne rá, atól való félelmében, hogy rühössé lesz — még mind-dig lesz alkalmas harapfogónk, hogy fűlelnél fogjunk s mint hamis bírót, rágalmaszót és árulót az esküdték elé hurcoljunk, kiket már te jól ismersz, mert néhány nap előtt a mi felmentésünkkel téged megbélye-geztek.“

Ez bizony utálatos hang a Boulan-geristák részéről. Hát milyen hangot találunk ki itt, Magyarországon a magyar Boulanger, a magyar Wilsonok czé-hemestere, a korrupció előcsahosa, a ha-zaáruló tervek fő csapós legénye ellen?

Belföldi hírek. Székesfehérvárott az új belügyminiszter országos té-bolydát állít fel. — Tisza Kálmán mi-helyest furdözésből hazatér, nagy vára di választói előtt nyilatkozni fog az állami köz-gazgatás behozataláról, kijelentve, hogy most már erre elérkeztek látja az időt. — Balogh Géza a mérs. ellenzéki képviselő kijelenti, hogy nem lesz kir. táblai bíró s így nem is köszoen le. — Paks városában pusztító tűz dühöngött; 400 épület égett el, a kár 200,000 ft s emberélet is ment kárba. — Apponyi Albert gr. mihe-

lyest visszatér a tengeri furdóból, a hol a nyarat tölti, nyit levelet intéz választóihoz. — Dr. S a m a s s a J ó z s e f egri érsek, az egri főegyházmegyei lelkesek fölszólására meggyenezve forint s az egri egyházmegyei néptantatók fölszólására harmincezer forint örök alapítványt tett.

A felmüllös lötnyöremény ügyében sokat emlegetett fekete ruhás asszonyt és leányt tegnapelőtt reggel 5 órakor Károcsy-rundókapitány és egy detectiv Temesvári kísérték. Telkessy Nándoré s leányát a vizsgálo bíró nyomban kihallgatta. Telkessy megvallotta, hogy fiuruhába öltöztetett leánya huzta s számokat; de leányt csak azért bujtatta fiuruhába, mert különben a huzást neki meg nem engedték volna. „Lehetetlen — ugymond — hogy ott, anyai ember jelenlé-tében család történt volna. Mindenki látta, hogy kis leányom meztelen karral huzta ki a számokat.“ Azt állítja, hogy leányával csakis azért huztatott, mert ő is tett a lutribá és nagy reménye („anduzja“) volt, hogy leányá-nak a keze szerencsét fog hozni. A kis leány pedig elmondta, hogy neki Szobovits a vitás huzásnál ezt sugta fülebe: „Azt a számot huzd ki, a melyket kezzeddel legelőször el-éred.“ (Hisz ez természetes! Mondhatta is neki, hogy „ne kótorássz, hanem huzd ki, a mi a kezébe kerül!“ R. v.) Eötvös Károly értekezett Farhas Menyhértel s este vissza-utazott Budapestre; bizik vendéczének felmentésében.

Külföldi hírek. Boulanger és társai felelnek a francia államügyeszt az azt mondják, hogy az államtervénysek és a kor-mány ügyezetekhez fordulnak, hogy hamis tanuallomásokat nyerjenek. — A választókra bizzak ügyük. — A londoni hyéna ismét elkezdé dühöngését s a mint előre je-lezte, megölt egy örömlényt. — Kréta mohamedánjai fellázadtak s kivált a tenger-parti városokat rohánják meg. Halálesetek is fordultak elő. — Vilmos német császár most Norvégiában van s aztán Angliát látogatja meg; oly erős hajóhad fogja kísérni, a minőt az angol tengerpart még nem látott. E-tí hadihajó, 4000 főnyi tengerészatonával, a német tengeri haderő egy tízedrészt kép-velisi. — A orosz czár akkor fog Po-rozországhoz megjeleneni, a mikor Ferencz József király már elhagyta Berliut.

Az osztrák duna-gőzhajós-társaság. Baross remekel Az ő hajthatatlan erelye, szilárdága, következetessége föltétlenül meg-hódítja a közvéleményt.

Ösmertettük ama konfliktust, mely az osztrák társaság és Baross közt kitört; hogy Baross az osztrák társaságtól osztrák-ma-gyart követelt alakítani, az ő felügyeletének alávetve, míg az osztrákok minden követ, minden hatalmat, minden presziót megmoz-gattak ez ellen.

Az osztrák társaság két heti hatá-rídot adott Baross az ő feltételeinek elfogadása felől nyilatkozni, kulomban megszakít minden további erinteést a D. G. T.-al és egy új, magyar társulatot szervez.

Az osztrákok ezt az időt felhasznál-ták a legnagyobb preszió kifejtésére. Az osztrák kereskedelmi miniszteriumhoz futottak, ez akarta magát közbevetni; Baross vissza-utasította, hogy ez kizárólag a magyar kor-mány ügye Erre Kálnoky közbenjárását si-került mozgósítani azon a czímen, hogy itt közös és külügyi érdek is vannak érintve. Ennek folytán Baross felutazott Bécsbe, érte-kezett Kálnokyval. Aztán kihallgatáson fo-gadta a király, ki előterjesztést kívánt tőle.

Látszik tehát, hogy az osztrák társaság nagy hatalma minden lehető megtett. Meg is volt győződve, hogy ilyen preszióra Baross engedni fog.

Nagy hífkussággal fel is irtak ezután Baross-hoz, kerve, nem volna-e hajlandó a tárgyalásokot újból megkezdni, a mi alatt természetesen az értetődött, hogy más alapon, mint eddig.

A helyzet most a legfeszültebb, az uti-mátum lejár. De valószínű, hogy az osztrák társaság elfogadja Baross feltételeit, mert végre is ránézve, miután máris nem tud több osztrákokat adni szerényesének 3.82%-nál, elétkérdés.

Nekünk azonban okunk van inkább óhajtan, hogy megszakadjon az egész dolog, mivel a Dunagőzhajózási-társaság sokkal avul-tabb már, — bürokratikus, czofos szer-vezeténél fogva is, — semhogy vele a Duna-gőzhajózásiunk erősebb lendületet kaphasson. Inkább bizhatunk egy friss, élénk, kezdő ér-vel dolgozó új vállalatban, ha az Baross ör-szeme alatt az államvasutakkal kooperálva működik.

A fürdők történetéből.

A balneologia nem valami régi tudomány, de a furdözést sem a modern orvosok talál-ták ki. A viznek az egészségre való hatását az ember minden időbe ismerte és méltányol-ta, habár a régi időkben oly kulturintézmény, a milyen gyaant egy mai teljesen felszerelt furdó tekintendő, egyáltalán nem létezett, mégis a multban is mindenkor nyomára aka-duuk annak, hogy folyó- és állóvizek elettani hatása figyelmen kívül nem hagyott. Az ósko-ri emberek tavi lakásai, a védelmi s eleme-zési szempontokon kívül, mindenesetre a hy-gienikus szempontokat is szem előtt látszanak tartani. Az ókori városok legtöbbnyire folyó-, vagy állóvizek mellé épültek, ami bizonyára nemcsak a lakosok védelme és a közlekedés könnyítése czéljából történt, hanem azon kul-turszükségletből is, mely a vizek hatásából fejlődik.

Az ókori népek közül a balneológia te-ren a rómaiak haladtak legtöbbnyire. Olyan furdók azonban, melynek a mieink, a római-aknak nem voltak; mert ok a klimatikus furdó-zést nem ismerték, s ilyen furdókat sem egyesek, sem az állam nem alapítottak. Ismerték azonban a klimatikus helyek egészségi hatását s az előkelő rómaiak a nyarat többnyire a vidéki villáklában s a tenger melletti kies vá-rosookban töltötte. De bár a mai értelemben vett furdók a rómaiaknak nem voltak, abban a mai kultur-nemzeteket is megelőzték, hogy a birodalom legelőkelőbb városkájának is volt egy-egy thermája (közfurdóje), melybe többnyire távoli forrásokból vezették a vizet. A római és itáliai híres furdóktól eltérítve, elég talán az egykori aquincumi sharmakra hi-vatkozni, melyeket csak nemrég fedeztek föl O Buda mellett.

A középkorban a balneologia mely álom-ban szendergett. A gyógytudományok ez idét meglehetősen elvontak Európaszerte hanyagol-ta. Hazánkban ugy, mint a külföldön alig lé-teztek volna. Pedig nem lehet állítani, hogy a nyaralás a királyiaink s főurainkál dívat-ban ne lett volna; de ez a nyaralás inkább a mulatság és szórakozás, mint egészségügyi szempontból történt. A folyó- és állóvizeket a középkori oklevelek mindig csak mint halászóhelyeket említik, amiből önként folyik hogy a gyógyvizek értékesítése nem tarto-zott öseink különben eléggé sokoldalú profes-sziói közé.

Mialatt azonban a kereszténynépek álta-lában furdók nélkül szükkölködtek, addig Ke-leten a mohamedán arabok, kiknek a gyógy-tudomány is magasra fejtett, a kik elé a kor-nán a jótékony hatása mosakolást egyházi szertartásként is szabta, a balneologia téren is előrehaladt, amiről mai nap is elő tanu-ságot tesznek azon mór épületremények, melyek a spanyol földön (Grandában stb.) láthatók, melyek között nem egy czinnal berendezett furdó képezi a palotaszép épület-tomb elmaradhatatlan kiegészítő részét.

A gyógyvizek elettani hatását Európá-ban csak a XVI. és XVII. században kezd tek figyelembe venni. A nagy nemet birodalom (ma Ausztria) leghíresebb furdóje Karls-bad, azt már IV. Károly császár véletlen va-dászati kalandja fedezte fel, századokon át parlagon hevert, míg az orvosi tudományok fellendülése után a mult században egyszerre hirre kapott.

Nálunk a tepliczi (trencsényi) furdó túnt föl először, mely a XVII. században közön-ségesen „trencsényi furdó“ név alatt szere-pelt. — E hely volt abban az időben a ma-gyar főurak nyári üdülőhelye s itt szüvöd-tek a híres Wesselényi-fele összeesküvés szá-lai, melynek meghusitása utóbb annyi vérbe került.

A mult század végén a külföldön fel-éledt gyógyászati szellem e században lassan-kintat nálunk is tért hódított, s a távoli nyil-vános furdóhelyek mintájára egyenkint szer-veztek furdókat a gyógyhatással bíró vizek és a klimatikus helyek mellett. Ma már meglehetősen kényelemmel berendezett, számos kiváló gyógyhatású furdók áll az épülni ja.

vélni vagy épen mulatni kívánó közönség rendelkezésére, s ha honfitársaink Balaton-Füred, Sziács, Mehádia, Tatra-Füred, Buziás, Lipik, stb. helyett még inkább mennek talán a külországi fürdőhelyekre, ezt jó részben azon főként kell tulajdonitani, amelyivel a külföldi fürdők már történelmi fejlődésükből kifolyólag is kényelem és berendezés tekintetében tagadhatlanul bírnak.

Dr. Dudás Gyula.

Hajduvármegye közgyűlése.

Debrecezen, július 23. Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága ma d. e. rendkívüli közgyűlést tartott, mely azonban csak gyéren volt látogatva, — a tisztviselőknél kívül alig volt 20—25 bizottsági tag jelen.

Gróf Degenfeld József főispán 9 órakor megnyitván a közgyűlést, kijelenti, hogy azért vált szükségessé a rendkívüli közgyűlés összehívása, mivel az általános tisztújítás küszöbén állunk, így a szervezési szabályrendelet módosítása sűrűn szükségessé vált. De ezenkívül még más fontos tárgyai is vannak a közgyűlésnek.

Az országostörvénytárszerkesztőse az 1889 évi VII, XI, XII, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, XXI, XXII, XXV törvénycikkeket megküldi. — Kijelentette.

Olvastatik a belügyminiszter leirata, mely szerint király ő felsége a Rudolf trónörökös halála alkalmából hozzáintezett részvételi iratot tudomásul vette. Levél-tárba tetetik.

Olvastatik ugyanannak leirata, mely szerint a Kaba, P-Ladány és b-ujvárosi gyám-pénztárak tartalék-alapjainak a vármegye gyámügyi szék-egletének fedezésére hozzájárulása iránt hozott vármegyei határozatot jóvá hagyja. Tudomásul vétetik.

Gróf Teleki Geza tudatja, hogy ő felsége által júli 16-án magyar belügy-miniszterre neveztetett ki. Tudomásul vétetik s a miniszter felirataig udvozoltatik.

Olvastatik a pénzügyminiszter leirata az államháztartás jog kártalanítása fejeiben adandó költségek járadék szelvényeinek előlegesen leszámlolása tárgyában. Levél-tárba tetetik s mihez-tartás végett a városokkal és községekkel közöltetik.

A közigazgatási bizottság jelentése a május 13-án és június 11-én tartott ülésen meg nem jelent tagokról — tudomásul vétetik.

A vármegyei központi árvaszék a gyám-pénztár kezelése tárgyában alkotott szabályrendeletet nemely intézkedéseiben megváltoztatva pót-szabályrendeleti javaslatot bemutatja. Ezzel terjedelmében elfogadjatik s felsőbb jóváhagyás végett a belügy-miniszterhez felterjesztetik.

A vármegyei központi erdészeti bizottság jelentése a hajdu városok egyesült erdő-birtokossága közös erdő-tisztítók szolgálati szabályzatának módosítása tárgyában — elfogadjatik.

Olvastatik az alispán jelentése a tisztújítás alkalmára új állások rendszerezése egy meglévő fizetésnek változtatása s ehhez képest a vármegyei szervezési szabályzat nemely intézkedéseinek kiigazítása czéljából szabályrendelet alkotása tárgyában. E szerint rendszerezettnek meg egy aljegyzői állás, 700 frt fizetéssel és 100 frt lakbér illetményével, a központi árvaszékhez külön kiadói

állás rendszerezettnek 600 forint fizetésével s 100 forint lakbér-illetményvel, — az újvárosi járás szolgabírói hivatalához a díjnoki állás rendszerezettnek, — az utbiztosi állás beszüntetendő lenne, de e helyett az alispán fizetése felmentetnek; szükséges lenne meg egy segéd-leveletárnyi állás szervezése is, de meg ez most nem kivethető, azért azt nem is javasolja most az alispán felállítását.

Az állandó választmány javasolja, hogy szerveztessek 4-ik aljegyzői állomást, az alispán javadalmazása (az utbiztosi állás megszüntetése mellett) állapittassék meg 900 frtban, a szolgabírói hivatalhoz a díjnoki állomások rendszerezettnek, — a központi árvaszék iratára együtt lenne kezelendő a levél-tárral, mi okból egy segéd-leveletárnyi állás rendszerezettnek 600 frt javadalmazással. A pót-szabályrendelet módosítása ezen javaslathoz van alkalmazva.

U. Szabó Mihály kívánatosnak tartaná, hogy az állami dotáció felmentessék, nehogy pótdadó kivétele legyen szükséges. Nezeté szerint a kérdés felett a mai közgyűlés végérvényesen nem határozhat. Nem fogadják el a javaslatot.

Gróf Degenfeld József főispán kijelenti, hogy az állami dotáció felemelése többször megkísértett, de minden siker nélkül. Megnyugtatta szótát az iránt, hogy itt szó sincs pótdadó kivételéről.

Ezután a javaslat nagy többséggel elfogadtatik a részletes tárgyalás alapjául. A részletes tárgyalásnál U. Szabó h Ferencz felszólal s kijelenti, hogy a jegyzői teendőknél nincs munkaszaporulat, azért a 4-ik jegyzői állomás szervezést nem fogadják el, a javaslat többi részét azonban elfogadják.

Rácz Gyula alispán ajánlja a javaslat elfogadását, míg Propper Samu az ósváth Ferencz nevezetű csatlakozik, azaz felelegesen tartja a 4-ik aljegyzői állomás szervezést, gr. Degenfeld József főispán kijelenti, hogy ő sem tartja ezen állás felállítását teljesen mellőzhetőnek.

Veszprény István elfogadja az állandó választmány javaslatát, gr. Degenfeld József főispán szavazás alá bocsátja a kérdést, hogy kik fogadják el a 4-ik aljegyzői állomás rendszerezését?

A tisztviselők a törvény értelmében meg szavazhatván, mindössze 2 bizottsági tag szavazott a 4-ik aljegyzői állomás felállítását mellett, — a javaslat ezen része tehát elvetettetik.

A javaslat többi része vita nélkül elfogadtatik.

E szerint tehát rendszerezettnek fog a központi árvaszéknek és a b-ujvárosi szolgabírósnál egy-egy napidíjas állomás 360 frt javadalmazással, — az alispán fizetése 900 frtban állapittatik meg, — egy segéd-leveletárnyi állomás rendszerezettnek 600 frt javadalmazással s 100 frt lakbérrel. E határozat jóváhagyás végett felterjesztetik a belügy-miniszterhez.

Ezután soron kívül vétetett elő a Debreczen-füzes-ábronyi vasút ügye. Csavolszky Lajos orsz. gyul képviselő ugyan mint a Debreczen-füzes-ábronyi vasút engedélyezése, kérényt intézett a meggyezésre, a jelzett vasút érdekében pótdíjat meg 50,000 frt törzsrésztvényjegyzése iránt Kérvényben előadja, hogy a törvény által kivánt 1,575,000 frt értékű törzsrésztvényből meg mintegy 50,000 frt hiányzik, de más akadály nem áll az építkezés útjában. Az előmunkálatok meg vannak teve

a szerződés az építkezés nézve meg van kötve, — a Tiszán olyan vashid építettnek, mely a rendes közlekedés eszközeül is szolgál, — ő maga, mint csegei birtokos, 37,500 frt törzsrésztvényt jegyzett alá. — Heves megye pedig újabban ismét 50,000 frt törzsrésztvényt aláírását határozta el, — kéri tehát Hajduvármegyét, hogy a meg hiányzó 50,000 frt törzsrésztvényt — a már megszavazott 100,000 frton kívül, melyet szintén törzsrésztvények vásárlására kér fordíttatni — jegyezze alá Mihelyt az aljegyzés megtörténik, az építés azonnal kezdetet veendő.

Az állandó választmány azonban nézetben van, hogy Hajduvármegye elment ezen ügyben a vég-d határig, melyen túl nem mehet Javasolja, hogy az újabban 50,000 frt törzsrésztvényt ne ajánlta ssek meg. A kérelem azon részét, hogy a már megajánlott 100,000 frt törzsrésztvények vásárlására fordíttassék, megadandónak tartja, valamint azt is, hogy a határidő folyó év végéig hosszabbítottassék meg.

Ezen ügy hosszabb eszmecserére szolgálatot alkalmat. Az 50,000 frt megajánlása mellett szólaltak fel: Ferencz Elek, Sina János, Propper Samu Fürst Odón, — ellene szólottak: Uzonyi Péter, U. Szabó János Osváth Ferencz, utóbbi azonban csak feltételeken tagadja meg.

Gróf Degenfeld József azon kérdésére, hogy honnan volna vehető a kért 50,000 frt? — Rácz Gyula alispán kifejti, hogy ezen összeg, miután azt már a közmunkálat nem bírja meg, csak kölcsön útján volna beszerezhető.

Ferencz Elek tehát azt javasolja, hogy kölcsön útján szerzetessék az a kért összeg, — míg Oláh Karoly azt javasolja, hogy B-Ujváros, Csege s Egyek községek közmunka-váltás díját 10 évre engedtesse az a vasút-építés czéljaira. — Hozzászóltak még Lukács Dező, U. Szabó János, Kaszás József, Sándor Kálmán, Propper Samu s Rácz Gyula.

Ezután az állandó választmány javaslatának utolsó két része egyhangulag elfogadtatik, — azon kérdés pedig, hogy megajánlások-e az újabban 50,000 frt, — szavazással döntetett el az újabb 50,000 frt törzsrésztvényt aljegyzése nagy többséggel meg szavazott.

Összesen tehát 150,000 frtot szavazott meg Hajduvármegye a vasút törzsrésztvényeire, azon feltétellel, hogy az építkezés meg ezen év folyamán megkezdessék. A 150,000 frt tizévi részletekben törlesztetik a közmunka-alapból.

Nagyvárad város törvényhatóságának megkeresénye a nagy-váradikárik jogakádemia, illetve jogakadémiaik korszerű fejlesztése tárgyában az országgyűléshez intézett feliratainak pártolása tárgyában — egyszerűen tudomásul vétetik.

Beregvármegye közönségének átirata a magyar honfoglalás eredéves ünnepének megtartása iránt a belügyminiszterhez intézett feliratainak tárgyában pártolólóg vetetik tudomásul s hasonló szellemű felirat intézetik a belügyminiszterhez.

Zolyovvármegye közönségének megkeresénye az általános szövő-váltóképeség korlátozása czéljából az országgyűléshez intézett feliratainak pártolása tárgyában — tudomásul vétetik.

Kaba közönségnek községhez épít-

tesére 20,000 forint kölcsön felvétele engedélyeztetik. A bősörményi polgármester jelentése a H-B ö s ö r m é n y i v á r o s p i a c z á n felállítatni tervezett árucsarnok ügyében, mely szerint Frieder Márkusnak engedély adatik az árucsarnokok felállítására, jóváhagyatik. Vegül apró ügyek, szegény-elapi, takarékmagtávi, s gazdai számadások tárgyalattak s a közgyűlés d. u. 1 órakor véget ért.

HELYI HIREK.

* Tájékoztatlanság. Ha valami (bármi legyen az) Debreczentről jelenik meg a központi lapjaiban, arról biztosan lehetünk, hogy a fele sem igaz. Miután ez valószínűleg ugyan a vidék többi városával is, mivel a fővárosi lapok levelezői másutt is vad posták, kiadók és nem a művelt, — de inkább csak a felmüvelt zsidók, mint Debreczenben, legelőjebb, ha az „O. E.“ mindig ezáltal tudósítást vétenek igénybe: annál fogva nem csoda, ha a fővárosi sajtó vidéki tudósításait (ha véletlenül nem tetten szert, komoly számba vehető tudósítóra) nevetve, hogy boszankodva olvassuk. Ily tájékoztatlanság igazán sértő dolgot köztöl e napokban a „Budapesti Hírlap“, a mely azt írja, hogy a debreczeni dalárda Nagyváradon kívánt hangversenyezni, de miután ott visszautasították, csak akkor választotta Kolozsvárt. (A kolozsvári „Ellenzek“, melynek pedig tudnia kell, hogy miért és hogyan ment a dalegyet Kolozsvárra, éppen így fogja fel az ügyet.) Hajmeresztő tájékoztatlanság ez! A lotto-csalórló hasábotak irnak s külön tudósítot küldenek az „izgató históriá“ minden részleteinek kipuhatólására, mikor pedig egy nagy alföldi tiszta magyar város kitűnő dalegyetei felkeresedik és letartak Brassóig s az erdélyi résznek egy magyar, mint idegen ajku lakosságával igyekszik testverésüni: erről a szép kulturális vállalkozásról fogalmuk sincsen s róla csak egy-két sorban vesznek tudomást. De meg ez olvévelt irka-firkájukból sem hiányzik a sértő feleletesség! A debreczeniek tudvalegöl az előre megállapított program szerint Nagyváradon kezdeni, Erdélyben (Kolozsvár, Torda, M-Vásárhely, Brassó) folytatni s Aradon kiváltkéve hangversenyezni sorozatát, mindent az E. M. K. E. javára működve. Nagyvárad egyszerűen kihagyatta magát a sorozatból, a minek következtében a program ezt az egy változást szenvedte. A „Budapesti Hírlap“ inkább ezen nevelési folytonosság hiányt ostorozta volna, minthogy a debreczeni dalegyet vállalkozásának a fentebbi kicsinyes és gyermekes okot imputálja. Egy kis tájékoztatlanságot kerünk a fővárosi sajtótól vidéki dolgokban is: nem csak a főváros, de tulajomó részt a vidék közönsége tartja tenn a központi lapjait s így állandó alaptalan hírelesei kedvünkre nem lehetnek.

— Ne beszélj, hiszen az en házizgatóm lánya a legszebb — mondja megköszöve az a másik. Este láttuk aztán, hogy mindnyájunknak igazunk volt. A tordai hangverseny még jobban sikerült — azt hiszen — mint a kolozsvári. A mit az inent Kolozsvárról írtam (már t. i. a hangversenyen való felkészést illetőleg), tessék azt hatványozva újra idegondolni. Megható, szép jelenet volt, mikor a mi daláránk első eneke után felvonult az esztendőre zászlójával a tordai (a kolozsvári versenyen szinten megkoszorozott) dalárda, a szép, szívből jövő, szívhez szóló szavak mellett egy értékes, sóvirágból készült koszorút nyújtott át a mieinknek. Szinte elfelejttem, hogy ez már a tizik koszoru a mit kaptunk Gyéresen utókorben szinten megkoszoroztat lobogónkat. A hangverseny egyes számaról, a határállatól nagyon sokat lehetne mondanom. Nem tudom, az idegen föld (dehogyan idegen) varázsa-e, vagy mi az, a mi hatással van dalárdistáinkra, de megkapó szépen meg minden enekszámunk. A Rákóczi alatt ősz, öreg urakat láttam könnyezni a terem sarkában. Előadás után táncz lett volna a Székelyi ligetben. De egy felóra mulva haza mosott bennünket — titkolt örömmünkre — az eső. Az álomra már mindenkinek szüksége volt, pedig volt valami a tordai levegőben (meg a tordaiak szemében) a mi azt sejtette velünk, hogy itt újra keveset alszunk az éjjel. Hanem mondom; az eg megszánt bennünket s míg egyik kezükben esernyő, a másikban tordai pecsenyét ülünk vacsorázva a ligetben: mintha minden cséppje azt susogná (már t. i. az esőnek) „nem vacsora kell már tinektek, se nem táncz, hanem alom; tudom a magatok esztől meg úgy se mennétek haza, hát ime én szétzavarlak benneteket!“

A „DEBRECZENI“ TÁRSULÁS.

A dalárda erdélyi körutjából.

Torda, júl. 20.

Tegnap reggeli leveletem zuhogó záporban vittem el a postára. Delelőt ki-ki a maga gazdája volt. Csoportokra oszólva néztük meg Kolozsvárt a város nevezetességeit, a fellegvárat legelőben, az erdélyi muzeumot (hol Fabinyi Rudolf, a vegytani intézet igazgatója kalauzolt, nagy lekövetelő szívesseggel). Mátyás király szülőházát, a templomokat, a dologházat, és a mint meglehetősen adag malitával mondta valaki, a dologtalanok házát, az egytetemet.

Delután egy órára a városi lövöldébe gyűltek össze a város által adott banquetterre, újra-újra neki zuduló esőben. Engem csak az lepett meg, hogy a hétfogásos ebéd ára csak 2, mond két frt volt. Díkezői persze mondattott felesen.

A mieink részéről Márk Endre elnök, és a disze lnök Lengyel Imre mondtak hatasos talpra esett toasztoakat.

A kolozsváriak is szeretnek és a mi fő, tudnak is beszélni Benigni Samuelt a rendező bizottság elnöke azzal kezd szólani, hogy „Engedelmet kér, de neki először is be kell vallani egy nagy hibáját, ő ellenzéki ember. (Hát ez erényeik milyenek lehetnek ezeknek az uraknak — gondoltam magamban.) Szeretnék itt hosszasan beszélni a Sándor József (az E m k e titkára) beszédéről, miatt nem egy szembe csalt könnyet a lelkesedés. De se tér, se idő most hozzá. Mi 60-an beirtuk a szíveinkbe, majd referálunk róla odahaza. Az ebédnek 5 óra felé lett vége.

Újra nyakunkba vettük a várost, bejártuk a még nem látott érdekesebb helyeket (a

józanabb elem például a pince egyvet helyiségeit, stb.)

Este 8-kor volt a hangverseny — Feltűnik, hogy az eső miatt nem lesz közönség.

De hátha vasvilla esett volna, nem ejtötte volna-e? Az óriási terem szorongásig megtelt. Kilenc számból állott a program. Daláránk min len, egyes száma zajos óvtezőkben részeseült.

Ha annyit ismételték volna, mint a hány-szor kívánták, talán meg most is Kolozsváron időznénk.

Má d o k i az Ábrányi K o s s u t h u á l című, legközelebb írott versét szavaita kolozs-szalás hatással. Sok tapsot kapott már Mandoki, de még olyan elementáris erővel leke-sültől algha.

Hát meg a Rácz Károly hegedűje micsoda csodákat művelt? Még mi is megbanulunk, debreczeniek.

Baloghns urnó magyar dalokat énekelte. — Itt egy érdekes mozzanat vetődik eszembe.

Mikor Rácz már vagy negyedszer hozta ki a hegedűjét, egy mellettem álló úri ember odasúg a szomszédjának: a szentjánok sem binnem barátom, hogy nem cigány, ha szememmel nem látván, hogy csakugyan nem az!

No én meg Baloghál jártam így. Azt mondtam rá, hogy így csak egy igazi művésznő énekelhet.

Később hallottam, hogy Baloghns senki más, mint a mi régi kedvencünk, D e m j e n Róza.

Hangverseny után táncz következett.

A tánczot maga derék elnökünk Márk Endre járta, jó pelda gyanánt, legelő. Ezen az esten értekezett hozzánk K e r e d o s Samuel disztagunk, párisi utjából szabaddalban, fölvilágyozva az amugy is lelkesült kedélyeket. Ma reggel Kolozsvár vendégszeretettől alig győztünk megválni.

* Egyhá- byteriuma te- nitől kar két- es D o m o- umát megüli- alatt az ifju- zett érdemei- fejezi; s érte- öket. Az ün- nyitó iszteni- ni. — A tiz- jáira rendezt- 40 kr. gyűlt- Tóth Mihály- gondnok urak- páspók és K- zott voltak. ház örömben- ben jelen köz- után hasznave- torialis ház h- Isten segédél- első gyűlése- presbyterium- naadó, hitte- jegyzőkönyve- Fontosabb tar- czai leánytán- lyazat hirdette- es 10 ól tűzti- adandó be az- Kanizsaj End- József tanít- tanak s a vá- tek, hogy a- deklalan elől- Lajos és Kiss- irod társaság- alapján a deb- ványának 3% - alakulásra von- nyok, hasonló- kerület eljár- határozattal- kimondattak.

* Valtóhá- vallásu zugra- gette magát a- törzsvendége- laltá s a szék- vagy kérvény- Az utóbbi idő- klientellája ne- munkájával ne- kellő pénzt se- igen kényelm- konságban lev- egy közönség- papírosra látta- vett. O ugyan- az egy olyan v- eredetileg 5 k- oda kajabita- vet s a 60 frt- alföldi takaréki- nyesíteni. A gy- veselők azonban- az „elfogadul- természetesen- tudoma a nincs- felvétele vege- mári Jánost le- melkedik most- irasi hiha köve- * Kisdodo- írja a „Nemzet-

ÉDEN SZINHÁZ

A „Bika“ vendéglő udvarhelyiségében.

Kedden, jul. 23-án
és szerdán, 24-én

Kezdete este:

8 órakor.

RÁCZ KÁROLY

zenekarának

közreműködésével.

Utolsó két előadás.

Szerda, július 24-én

SPIRITISKAJ CSODAK,

vagy

a babona megfejtése.

Végül

egy élő leány lefejezése.

Szerdán tartandó utolsó előadásomon bátor lesznek legtöbb mutatónyomat megmagyarázni, úgy hogy azokat bárki is könnyedséggel utánozhatja.

Belepti díj 40 kr.

Tisztelettel

S. Anattelli,

igazgató.

295

1889. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 8166 1889. P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Grósz Mórész nyír-béltéki lakos részére néhai Scheer Jakab hagyatéki örökösaitől 460 frt — kr tőke, ennek 1889. évi április hó 1. napjától számított 6% kamata; és eddig összesen 69 frt 27 kr perköltség erejéig 1889. évi május hó 23-án bíróság lefoglalt és 524 frtra becsült házi-utórból álló ingóságok 1889. évi augusztus hó 2-án, délelőtti 9 órakor kezdetét veendő és kádas utczán 1896. számú házról megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is, el fognak adami.

Debreczen, 1889. július 15.

Török Péter,
bírói kiküldött.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI

MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDAI

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére.

Elvállal: tankönyveket, hírlapokat, folyóiratokat és rovatozott íveket.

ET-, BOR- és ÁRLAPOKAT; DÍSZMŰVEKET

arany, ezüst és színyomatban:

díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papír gyári árban számítatik.

HIRDETESEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN“ cz. hírlapban legelőszöbben számítva közléseszek.

KUTASI IMRE
könyv- és könyvmda tulajdonos.

DEBRECZENBEN, Főpiacz

DISZOKLEVEL 1874

DEBRECZENBEN, Főpiacz

SZ. NAGY KÁROLY-ház.

Korona-forrás!

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debreczeni fióktelep áruacsarnoka.

Előre haladt ásványvíz évad miatt a még
raktárunkon levő ideit töltésű, 2 literes palacz-
kokban levő, **legjobb minőségű**

KORONA-FORRÁS

víznek palaczkját **20** krra szállítottuk le.
Minden egyes üres palaczk **8** krért vétetik
vissza.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet

debr. fióktelep áruacsarnoka

nagy-várad-utca, megyeház mellett.

Korona-forrás!

Elővigyázat.

Kérjük, hogy figyelmesen vizsgálják meg a mi czögünket, mert számos jelentékeny utazó
árakat, inycens-géket, tengeri halakat stb. portó és csomagolási díjmentesen elárulunk. (Levél-
Hamburgig csak 5 kr.)

5 kilo gyöngymocca	5.90
5 kilo kuba	6.90
5 kilo ceylon	7.20
5 kilo aranyjáva	7.20
5 kilo gyöngykáv	7.50
5 kilo arab mocca	7.95
1 kilo pecco-souchong	4.70
1 kilo csaszár melange	2.70
1 kilo karavan tea	4.20

18 doboz szardínia olajban	5.60
1 kilo urali caviar	5.50
8 doboz angolna gelec	4.20
5 kilós hordó angolna gelec	3.75
4 liter finom portoi bor	4.75
4 liter finom jamaica rum	5.20
4 liter valódi francia cognac	5.20
5 kilós hordó hering	2.20
2 kilo régi brabanti szardella	4.50

Uj Matjes-hering,

a legfinomabb minőségben, a legfinomabb világrégi és vacsora-
nyelven szétomló. (Evek óta nem volt oly keresett, oly kitűnő jóság)

5 kilós hordó körülbelől 30 drb	2.20
5 kilós " " " " " " " " " "	2.55

5 kilós hordó körülbelől 20-22 drb	3.-
5 1/2 " " " " " " " " " "	10-11 drb 1.90

Mi csak a legfinomabb és legfrissebb árakat küldjük és sem ágenséket, sem utazókat nem
tartunk, a kik az árakat megdrágítják. Egyenesen mi töltök a szétküldés. A mi legújabb kör-
belől 400 czikkünkől kimerítő árjegyzék adatok ingyen. Utányomas tilos.

Stückrath és társa Hamburg,
hamburgi áruacsarnoka.

1889.

Gróf

A félhi
minden neme
el van határ
igazgatást. B
kiváló tagja,
nizsterré lett
zott választó
ugyanakkor
kinevezését k
is újra hangz
gatás
Mégváll
szik, hogy a
lési miniszte
keze, ugyisz
mond, annak
jára fekteti,
szél, mintha
sorban földm
földmivelési
alkalmából ne
szág, hogy g
iránya felől
lepne, ha ne
lőt utóda a
párj Gyula g
szédehez vajm
daságnak.
Szapáry
nizster beszé
elnök. Olyan
tartalma, de
teséggel beszé
alatt erősen l
nem czinizmus
zetlenül azt
elv gyanánt,
biztos több
kordnia, p
után, ezzel
igazgatás
ségét.
Ezek a je
tanak bele ab
és csak a ha
kába, mely m
már meg sem
leplezetlenül m
uralmon mara
tőlem függjön
Magyarország
néppel érintke
Rabszolgám ke
tesmáködése a
a biztos több
kell.
Rég tisztá
Tisza elve, a
mondottuk ki
esetben se jár
igazgatás refor
nem perhorresk
igazgatást. M
utézkesésnek
személyes hata
általa, alatta
nemcsak szikrá
nál, de sőt ross
bodnék, még sz
kedés, mit vála
vatalnokok ázu
Most már
hogy Tisza utá
szer az, a mi
szernek a hivi
lépnek. Szapá
mány nevében
államosítását,
ezt a magyar
honpolgárok és
tése kívánja s
a részletekbe,
véleményt, miké
az államosítást,
oda a thézist s
ságu reform-mű
a kineveze